

Strategický plán rozvoje obce Částkov

OBSAH STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE OBCE ČÁSTKOV

OBSAH	1
1. ÚVOD	2
2. ANALITICKÁ ČÁST	3
Základní informace, historie.....	3
Poloha obce, přírodní poměry.....	4
Obyvatelstvo.....	5
Nezaměstnanost.....	6 - 7
Zemědělský půdní fond.....	8
Historické památky v obci, životní prostředí.....	9
Doprava.....	10
Vodohospodářská infrastruktura.....	11
Technická infrastruktura, volnočasová infrastruktura.....	12 - 13
Odpadové hospodářství v obci.....	14
Veřejná správa a partnerství.....	15
Swot analýza – Životní prostředí, obyvatelstvo a volný čas.....	16
3. NÁVRHOVÁ ČÁST	17
Priorita č.1 - vodohospodářská infrastruktura v obci	17
Priorita č.2 - podpora volnočasových aktivit	18 - 19
Priorita č.3 - péče o životní prostředí	20
Priorita č.4 - rozvoj služeb a místního podnikání.....	21 - 22
4. ZÁVĚR	23
Použitá literatura.....	24

Úvod

Strategický plán rozvoje obce Částkov je programovým a koncepčním dokumentem, který formuluje základní východiska a možnosti udržitelného rozvoje obce v horizontu let 2011 – 2015. Plán vychází z důkladné analýzy současného stavu infrastruktury, občanské vybavenosti, dopravní obslužnosti a celkové sociální situace v obci. S ohledem na potřeby obce a jejích obyvatel Plán navrhuje hlavní směry i konkrétní aktivity rozvoje obce, a vytváří tak ucelený koncepční rámec, který směřuje k základnímu cíli – zlepšení kvality života obyvatel obce Částkov.

V letech 2007 - 2013 se České republice otevřela jedinečná a neopakovatelná možnost čerpání evropských finančních prostředků prostřednictvím celkem 24 dotačních programů, které se dále člení na jednotlivé dotační tituly. Hlavní možnosti čerpání dotačních prostředků pro obec představuje Program rozvoje venkova v gesci Ministerstva zemědělství, dále Operační program životní prostředí v gesci Ministerstva životního prostředí, v omezené míře pak Regionální operační program Střední Morava, zaštitěný Regionální radou regionu soudržnosti Střední Morava. Z domácích dotačních titulů hraje klíčovou roli dotační politika Ministerstva pro místní rozvoj (např. Program obnovy venkova) a Zlínského kraje.

Strategický plán rozvoje obce Částkov jasně a dlouhodobě vymezuje základní priority obce, přesně identifikuje potřebné investiční akce a zároveň navrhuje možnost řešení, eventuálně dotačního titulu, jehož prostřednictvím je možné přesně určený a popsany problém vyřešit. Vytvoření širšího koncepčního rámce je potřebné pro zajištění dlouhodobého rozvoje obce bez ohledu na politické složení zastupitelstva. Plán nabízí zapojení široké veřejnosti do života obce, nejen při projednávání, ale také při diskusi a připomínkování jednotlivých projektů, reagujících na aktuální potřeby obce a jejích obyvatel. Úzká spolupráce občanů a představitelů obecní samosprávy je nezbytným předpokladem pro úspěšnou realizaci projektů i pro opravdový rozvoj obce.

Obec má vzhledem ke své velikosti značně omezené finanční prostředky, a proto zásadní zlepšení života v obci je možné realizovat pouze za pomoci úspěšného čerpání dotačních titulů. Strategický plán zvyšuje šanci na úspěšné podání dotačních žádostí, usnadňuje dlouhodobé plánování rozvoje obce a pomáhá ke koncepčnímu hospodaření s finančními prostředky v návaznosti na jednotlivé projekty a priority rozvoje obce. Zároveň představuje důležitý informační dokument, který obyvatelům obce poskytuje základní informace o plánovaných akcích a směřování jejich obce.

Plán sám o sobě potřebné finanční zdroje pro obec nezajistí, stane se však důležitým podkladem koncepčního a dlouhodobého rozvoje obce, rozvoje, který přispěje k lepšímu životu obyvatel i návštěvníků obce Částkov.

1. Analytická část

Základní informace o obci

Obec Částkov najdeme ve Zlínském kraji v průměrné nadmořské výšce 222 m, 12 km východně od okresního města Uherského Hradiště v kopcovité krajině na severozápadním okraji Vizovických vrchů. První zmínku o tradiční slovácké zemědělské obci nalezneme v roce 1321, k 31. 12. 2010 má obec 387 obyvatel. Dominantou obce je kaple Panny Marie Lurdské z roku 1899, k dalším kulturním památkám patří tradiční zemědělské usedlosti a drobné stavby, dokládající historii zemědělského hospodaření na pomezí slováckého Dolňácka a Luhačovského Zálesí.

Obecné a kontaktní údaje v souladu se zákonem o informacích (106/1999 Sb.)

Oficiální název	Obec Částkov
Adresa	Částkov 86
PSČ	687 12
Telefon	572 580 621, 606 803 238
Fax	572 580 621
Email	castkov.uh@worldonline.cz
www stránky	www.castkovuh.cz
Bankovní spojení	13127-721/0100
IČ	00360392
Starosta obce	Pavel Štěpančík
Místostarosta obce	Roman Minařík
Rozloha katastru	659 ha

Historie

První zmínka o obci je z roku 1321, kdy je připomínán Jaroslav z Částkova, sídlící na zdejší tvrzi. Doklady o osídlení území obce však sahají až do doby kamenné, což dokládají nálezy pazourků a opracovaných kamenů. Mohylové pohřebiště bylo nalezeno v místní trati Osůšek a je datováno na dobu 2000 př. Kr. Období středověku připomíná místní část Na hradě, kde vznikla tvrz v držení vladyků z Částkova, kteří se zde udrželi až do konce 14. století. Největšího rozmachu zažila obec v mezidobí 1930 až 1950, kdy bylo v obci k trvalému pobytu hlášeno více než 540 obyvatel. Obec leží ve Zlínském kraji na hranici okresů Uherské Hradiště a Zlín, farností je přiřazena do Velkého Ořechova, v obci nalezneme základní občanskou vybavenost včetně kaple a hřbitova při cestě na Pašovice a Uherský Brod.

Poloha obce

Poloha obce Částkov, která leží na severním okraji okresu Uherské Hradiště, a přírodní podmínky území předurčují celou řadu vnitřních i vnějších vlivů, každodenně ovlivňujících život obce a jejích obyvatel. Na severu obec sousední s obcí Svárov, na jihozápadě s rozsáhlým katastrem Nedachlebic, jihovýchodní část se dotýká katastru obce Pašovice. Severovýchodní hranice katastru je zároveň hranicí uherskohradištského a zlínského okresu, katastrů Kelníky a Velký Ořechov. Katastr obce je charakterizován kopcovitou krajinou na severozápadním okraji Vizovické vrchoviny, která na západním okraji katastru obce přechází v údolní nivu řeky Moravy.

Na území katastru najdeme dva vodní toky – Loštický a Částkovský potok, který prochází i zastavěným územím obce. Okolní krajina je intenzivně zemědělsky využívána s drobnými krajinnými prvky a ostrůvky lesního porostu a remízků. Komunikační síť v území tvoří státní silnice III. třídy č. 49714 Uherský Brod – Prakšice – Pašovice – Částkov – Nedachlebice – Bílovice, na kterou v obci navazuje silnice III. třídy č. 49721 Částkov – Kelníky – Velký Ořechov. Nejbližší železniční stanice je v 10 km vzdáleném Uherském Brodě, který je také nejbližším městem. Zastavěná část obce leží podél Částkovského potoka a jeho přítoků, je však výrazně ohraničena výrazně svažitými okolními kopci.

Administrativně obec patří do Zlínského kraje, okresní město Uherské Hradiště vykonává státní správu na úseku obce s rozšířenou působností (úřad práce, finanční úřad, živnostenský úřad aj.), obce s pověřeným obecním úřadem se o státní správu pro obec dělí – matrika je v Nedachlebicích, stavební úřad, stejně jako pošta, v Bílovicích.

Poloha obce na okraji okresu s sebou nese pozitivní i negativní jevy. Úkolem vedení obce je zajistit maximální využití pozitivních externalit a snažit se eliminovat ty negativní. Snad k tomuto cíli a v důsledku i celkovému rozvoji obce přispěje též předkládaný strategický dokument.

Přírodní poměry

Území obce je po geologické stránce součástí magurského flyše vnějšího karpatského oblouku. Celá přiléhající oblast se rozprostírá v tzv. račanské jednotce. Charakteristickým rysem jsou zde členité hřbety, které jsou vzájemně odděleny údolními vodními toků. Některá z těchto údolí respektují průběh vrás ve směru severovýchod – jihozápad, u dalších je patrná orientace k jihu, což je vysvětlováno zlomovými poruchami zemské kůry. Území obce je možné přiřadit k tzv. Prakšické pahorkatině, což je členitá pahorkatina tvořená flyšovými horninami vsetínských vrstev zlínského souvrství račanské jednotky magurské skupiny příkrovů. Od úvalu řeky Moravy po linii Březolupy—Nedachlebice—Hradčovice v západní části katastrálního území obce se vyskytují různě mocné překryvy spraší a sprašových hlín. Prakšická pahorkatina leží ve 2. až 3. vegetačním stupni. V nižších polohách dominuje zemědělská produkce, ve vyšších členitých polohách je převážně zalesněná dubovými, místy i borovými a smrkovými porosty s příměsí buku. V centrální části oblasti je vyhlášen přírodní park Prakšická vrchovina, Přírodní park o rozloze 44,825 km² byl zaregistrován roku 1999. Leží mezi městy Uherské Hradiště a Uherský Brod na pravé straně vodního toku Olšavy protékající zájmovým územím. Víceúčelově využívaná Prakšická vrchovina je tvořena poli, sady a loukami, které přírodnímu parku dávají charakteristický vzhled. Tyto biotopy jsou tvořeny rozmanitými druhy bezobratlých živočichů, mezi něž patří zhruba čtyřicet zvláště chráněných druhů, především motýlů. Katastr obce zasahuje do území přírodního parku.

Obyvatelstvo

V současné době v obci žije 387 obyvatel, počet obyvatel od roku 1995 kolísá mezi 396 obyvateli do stávajícího počtu 387 – viz tabulka:

Rok	Počet obyvatel	Rok	Počet obyvatel	Rok	Počet obyvatel
1996	387	2001	375	2006	387
1997	383	2002	374	2007	389
1998	386	2003	367	2008	388
1999	377	2004	380	2009	382
2000	382	2005	397	2010	387

Z historického hlediska musíme konstatovat značný pokles počtu obyvatel, vždyť například v roce 1900 bylo v obci hlášeno 416 stálých obyvatel. Nejvyšší pokles počtu obyvatel nastal mezidobí 1930 – 1970, kdy z původního počtu obyvatel 549 v roce 1950 klesl počet obyvatel na 469 v roce 1980 a pokles nadále pokračoval až do roku 2003. K hlavním důvodům poklesu počtu obyvatel byla změna tradičního zemědělského způsobu hospodaření v důsledku kolektivizace, masivní rozvoj průmyslu a bytová výstavba ve městech (Uherský Brod, Otrokovice, Napajedla, Uherské Hradiště, Zlín) a s tím bezprostředně související odchod mladých lidí za prací i bydlením do měst.

Při velikosti katastru 659 ha činí aktuální hustota obyvatel 58,8 obyvk/km², což je podprůměrná hustota z hlediska okresu Uherské Hradiště (145 obyvk/ km²), tak i Zlínského kraje (149 obyvk/km²).

Vzhledem k absenci bytových domů v obci nelze očekávat výraznější nárůst počtu obyvatel v následujících letech. Jedinou možností rozšíření obce je v souladu s územním plánem výstavba nových rodinných domů na východním okraji obce v lokalitě u hřiště, kde se v současné době nachází souvislá plocha zemědělské půdy.

Podrobný přehled demografických údajů ke dni 31. 12. 2010 nabízí následující tabulka:

Věk 0 - 14		Věk 15 - 64		Věk 65 a více	
muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
22	30	160	118	16	41
52		278		57	

Z výše uvedené tabulky lze odvodit několik sociologických jevů, jejichž dopadům bude muset vedení obce v příštích letech věnovat zvýšenou pozornost. Alarmující je zejména převaha seniorů nad nejmladší generací (57 x 52), což evokuje stárnutí populace a s tím spojený nepříznivý demografický vývoj. Tuto skutečnost potvrzují i historické zkušenosti, kdy ještě v polovině 20. století byla obecná škola přímo v obci, dnes děti navštěvují základní školu v 6 km vzdálených Bílovicích (13), 3 děti jezdí na Velký Ořechov a 3 do základní školy v

Uherském Hradišti. Mateřskou školku děti navštěvují nejčastěji na Velkém Ořechově (7 dětí), v Březolupech (3) a na Zlámanci (1).

Již od útlého věku jsou tak děti vystaveny pravidelnému dojíždění za vzděláním, což oslabuje přirozenou vazbu a sounáležitost k rodné obci. Proto je třeba vytvořit dostatečné zázemí a podmínky pro aktivní trávení volného času zejména nejmladší generace a mládeže, neboť právě vyliďňování venkova a odchod mladých lidí za prací a zábavou do měst patří k největším problémům českého a moravského venkova nejen ve 21. století, jak ostatně varuje i historie naší obce. Historická zkušenost z 20. století je dostatečným varováním, neboť případný další masivní odchod mladých za prací a bydlením mimo obec by mohl být pro život v obci a obec samotnou doslova katastrofou. Pozitivem a nadějí do budoucna může být aktuální údaj za rok 2010, kdy má obec přirozený přírůstek 5 občanů, na 8 narozených připadli 3 zemřelí obyvatelé obce.

Nezaměstnanost

	Míra registrované zaměstnanosti za rok 2010
Celkem	14,95 %
Muži	14,04 %
Ženy	16,25 %

	Uchazeči o práci	OZP	Mladistvých	Věk 18-24 let	Věk 50 let a více	Absolventi	Základní vzdělání	Vyučení	S maturitou
Celkem	30	8	0	7	10	1	9	12	6
Muži	16	4	0	5	6	1	2	7	4
Ženy	14	4	0	2	4	0	7	5	2

Jedním z největších problémů v současné době ekonomické krize je nedostatečná nabídka pracovních příležitostí. K datu 31. 12. 2010 byla v obci Částkov evidována téměř 15 % nezaměstnanost, což je alarmující číslo zejména ve srovnání s průměrem Zlínského kraje (10,74 %) i okresu Uherské Hradiště (10,18 %).

Nepříznivá je demografická struktura uchazečů o práci. Pokud sečteme ohrožené skupiny z hlediska zaměstnanosti, zjistíme, že většina nezaměstnaných (25) se nachází v jedné z ohrožených skupin, ať už se jedná o osoby starší 50 let, mladé lidi bez pracovních zkušeností, či osoby zdravotně postižené (omezená zdravotní způsobilost)

Bohužel obec vzhledem ke své velikosti a rozpočtu není schopna aktivně a účinně působit při tvorbě nových pracovních míst v obci či jejím nejbližším okolí.

Pro nezaměstnané v obci budou nadále generovat pracovní příležitosti zejména nejbližší města v dojezdové vzdálenosti hromadné i individuální dopravy – většinu nových pracovních příležitostí je třeba hledat v Uherském Brodě, Uherském Hradišti, Zlíně, Otrokovicích. Značným limitem je nedostatečná dopravní obslužnost a časová náročnost při dopravě do zaměstnání hromadnou dopravou (častá nutnost přestupu např. v Bílovicích)

Dle údajů ČSÚ bylo v roce 2010 v obci Částkov registrováno celkem 67 podnikatelských subjektů. Otázkou je, na kolik se jedná pouze o statistický údaj, na kolik založené firmy či podnikatelé opravdově přispívají k zaměstnanosti našich obyvatel. Naprostá většina podnikatelů podniká na bázi živnostenského oprávnění, jedná se o celkem 50 subjektů, z nichž řada je bez zaměstnanců, 7 subjektů spadá do kategorie mikropodniků (1 – 9 zaměstnanců) a pouze 5 subjektů spadá mezi malé podniky (10 – 49 zaměstnanců). Nelze konstatovat, že by pracovní příležitosti v místních firmách obsazovali primárně občané obce, přesto je výčet nejvýznamnějších zaměstnavatelů v obci důležitou součástí analýzy podnikatelského prostředí obce. Nejvýznamnější zaměstnavatelé, působící v obci, jsou uvedeni v následující tabulce:

Název firmy	Zaměření	Odhad počtu zaměstnanců
Treston, s.r.o.	Výroba regulační techniky	20
Sona s.r.o.	Autodoprava – kamiony, autobusy	40
Milan Kieryk	Autobusová doprava	5
ZD Nedachlebice	Zemědělská výroba	7
Cukrářství Kašná	Výroba cukrářských a pekárenských výrobků	4
COOP Jednota	Maloobchod – smíšené zboží	2
Dušan Hubáček	Kamenictví	3
Ivan Zábojník	IZOP – izolační materiály a montáže	3
KAMO obch. spol.	Potravinářství – balení cukrů	7
Ondřej Štěpančík	Ekotip – zahradnické služby	2
celkem	Nejvýznamnější zaměstnavatelé v obci Částkov	93

V rámci svých možností obec vždy bude podporovat zejména drobné živnostníky a sektor služeb. V dlouhodobém horizontu je příležitost pro rozvoj podnikání ukryta zejména v realizaci významnějších ekonomických aktivit v areálu zemědělského družstva, neboť zde nalezneme řadu nevyužitých budov a ploch s rozvojovým potenciálem. S ohledem na vlastnické vztahy předmětných nemovitostí má obec nadále omezené možnosti pro realizaci rozvojových záměrů, neboť prvotní impuls i tíha odpovědnosti bude ležet na majiteli areálu, jednotlivých staveb a pozemků. Jediným objektem, ve kterém by mohla obec podporovat nové pracovní místa v sektoru služeb či drobné výroby, je budova bývalé školy, kde zároveň sídlí obecní úřad, která by mohla sloužit jako jakýsi podnikatelský inkubátor. Limitem je opět nedostatek finančních prostředků na adaptaci prostor pro širší využití.

Zemědělský půdní fond

Celková výměra pozemku (ha)	659
Orná půda (ha)	217
Chmelnice (ha)	0
Vinice (ha)	0
Zahrady (ha)	13
Ovocné sady (ha)	1
Trvalé travní porosty (ha)	204
Zemědělská půda (ha)	435
Lesní půda (ha)	171
Vodní plochy (ha)	4
Zastavěné plochy (ha)	8
Ostatní plochy (ha)	41

Zejména v historii tvořila zemědělská výroba a s ní nedílně spojený prodej zemědělských přebytků významnou část finančních příjmů obyvatel obce. Intenzifikace zemědělství za minulého režimu sebou nese i negativní důsledky pro život v obci. V současné době je obec od jihu obklopena ucelenými lány intenzivně obhospodařované orné půdy, což s sebou spolu s pastvou zvířat na východním okraji obce nese zvýšený výskyt dusičnanů ve spodních vodách a v kombinaci s výraznou svažitostí i riziko vodní eroze (blíže v kapitole životní prostředí).

Dle statistických údajů se nachází v obci celkem 13 ha zahrad, 1 ha ovocných sadů a celkem 204 ha trvalých travních porostů. Problémem je však celkový stav, stáří a udržovanost pozemků, ať už jsou vedeny jako zahrady či travní porosty. Zejména výrazný svah podél celého severního okraje zastavěného území obce i svahy podél údolí Částkovského potoka východně od obce představují v součtu několik hektarů zanedbaných ploch, které jsou v katastru nemovitostí vedeny jako zahrady či travní porosty. Obec zde ve své snaze o údržbu a starost o okolí obce opět naráží na limit vlastnických práv, neboť pozemky jsou v důsledku restitucí i následných prodejů ve vlastnictví subjektů, které nejeví zájem o údržbu a péči o vlastní majetek.

Rozlohou velké plochy orné půdy na jihu obce by bylo záhodno v budoucnu rozdělit, nejlépe krajinnými prvky na menší celky, což zásadním způsobem promění nejen celkový vzhled, ale i biodiverzitu okolí naší obce. Tomuto tématu se budeme blíže věnovat v návrhové části strategického plánu v kapitole pozemkové úpravy.

Historické památky v obci

Nejvýznamnější historickou památkou a zároveň i dominantou obce je kaple Panny Marie Lurdské, postavená v letech 1898 a 1899. Díky dotační podpoře Programu rozvoje venkova nás v následujícím roce 2012 čeká kompletní rekonstrukce, kaple bude doslova od základů opravena, aby mohla dominovat obci po následující desetiletí.

Další významné kulturní památky tvoří soubor tradičních lidových staveb a jako nemovité kulturní památky byly vyhlášeny již 3. 5. 1958. Jedná se o 2 zemědělské usedlosti (č.p. 29 a 63) a 4 zemědělské stavby, které dříve tvořily nedílné příslušenství zemědělských usedlostí – špýchar (na Slovácku spíše označovaný jako sýpka) u domu č.p. 21, 37 a 65 a sušárnu u domu č.p. 33 a 65. Širšímu využití památek např. pro rozvoj cestovního ruchu bohužel brání jejich stávající stavebně technický stav a zejména již vzpomenuté soukromé vlastnictví, kdy občané obce nemají prostředky pro nákladné historicky věrné rekonstrukce.

Další významné stavby s významnou historickou hodnotou mají náboženský charakter. Jedná se o sochu sv. Janu Nepomuckého, která se nachází nedaleko místní prodejny smíšeného zboží při cestě na Velký Ořechov, dále celkem 3 kříže – ve středu obce, na hřbitově a mezi statnými lípami při cestě na Bílovice.

Samostatnou zmínku zasluhují pomníky padlých v I. a II. světové válce, které se nacházejí ve středu obce. V nejbližších letech by obce ráda oba pomníky zrekonstruovala, aby památka našich padlých a umučených předků byla zachována i pro další generace.

Životní prostředí

Poloha obce na rozhraní slováckého Dolňácka a Luhačovského Zálesí může evokovat jednotvárný charakter katastru obce. Ve skutečnosti katastr obce skýtá nejednu přírodní památku a místa, ve kterých na každém kroku můžeme sledovat krásy a proměny přírody. Samotný rozsah nadmořské výšky v katastru obce je pro Uherskohradištsko netypický. Nejvyšší místo se nachází poblíž silnice na Uherský Brod, jedná se o kopec zvaný Obce

s nadmořskou výškou 336 m.n.m – z tohoto místa je také nádherný výhled na Kelníky, Velký Ořechov, okolí obce i na dolinu, směřující přes Bílovice k dolnomoravskému úvalu, který ohraničují Buchlovské hory. Nejnižší místo v katastru obce najdeme na soutoku Částkovského a Loštického potoka v nadmořské výšce 208 metrů. Od tohoto bodu je vzniklý tok nazýván Zlámanecký potok, který se v Bílovicích vlévá do Březnice.

Pro životní prostředí je významná erozní činnost na strmých svazích Částkovského potoka, kdy v důsledku dlouhotrvajících dešťů a podmáčení půdy se část svahů stává nestabilní a ujíždí. Problematiku svahových sesuvů je třeba bedlivě sledovat, neboť mnozí pamětníci mají dosud v živé paměti osud 5 km vzdálené obce Maršov, která v 60. letech 20.století v důsledku rozsáhlých sesuvů téměř zanikla.

Z přírodních památek, které se nacházejí na území obce, je třeba jmenovat zejména památný strom, zvaný Žížkův dub, který nalezneme jižně od obce. Vede k němu odbočka turistické zelené značky, spojující Luhačovice, Uherské Hradiště a Staré Město. S obvodem kmene 470 cm se jedná o největší strom široko daleko, je již hodně proschlý, ale stále plný života.

Další památné stromy nalezneme přímo v intravilánu obce, jedná se zejména o dvojici lip, stínící křížku u cesty do Bílovic či lípu u kaple.

Z hlediska údržby vody a vodního režimu v krajině nelze při popisu životního prostředí v naší obci vynechat zmínku o vodní nádrži Velký Ořechov, která se nachází na Částkovském potoku mimo katastr obce. Částkovský potok protéká zastavěným územím obce, což ovlivňuje celkový vzhled obce a je tak třeba nadále pečovat nejen o čistotu vody ve vodoteči, ale také o čistotu břehů a okolí vodního toku.

Samotnou kapitolu z hlediska životního prostředí představuje přírodní park Prakšická vrchovina, která zasahuje do katastru obce. Přírodní park Prakšická vrchovina vyhlášený v roce 1999 na ploše téměř 4500 ha leží mezi Uherským Hradištěm a Uherským Brodem na pravém břehu řeky Olšavy. Jeho území zahrnuje i maloplošná zvláště chráněná území, přírodní rezervace Rovná hora a Vrchové-Chrástě a přírodní památku Terasy-Vinohradné.

Vzhledem k uzavřenému charakteru zástavby, kdy jednotlivé rodinné domy jsou od sebe vzdáleny jen několik metrů, či se navzájem přímo dotýkají, chybí v obci významnější plochy tzv. sídelní zeleně. Nejvýznamnější plochu veřejné zeleně v obci nalezneme ve středu obce, v okolí kaple či podél sportovního areálu a fotbalového hřiště. Většinu zeleně v intravilánu však nalezneme v zahradách rodinných domů. Vzhledem k absenci vhodných ploch pro vybudování parku bude nadále třeba věnovat pozornost údržbě stávající rozptýlené veřejné zeleně, případně nové či náhradní výsadbě ve vyjmenovaných lokalitách.

Doprava

Z hlediska silniční sítě je obec odkázána na silnici III. třídy č. 49714 Uherský Brod – Prakšice – Pašovice – Částkov – Nedachlebice – Bílovice, na kterou v obci navazuje silnice III. třídy č. 49721 Částkov – Kelníky – Velký Ořechov. Katastrem obce dále prochází (mimo zastavěné území) silnice III/49710, která 1 km od obce odbočuje ze silnice III/49714 a spojuje Nedachlebice, Zlámanec a Březolupy. Silnice III. třídy mají dopravní zatížení úměrné svému významu, problémem je doprava zejména v zimním období, kdy jak silnice na Velký Ořechov, tak i na Pašovice je vystavena ve značné míře rozmarům počasí. Intenzita dopravy narůstá zejména při uzavírkách, nehodách a kalamitních situacích na hlavních trasách, kdy pak řidiči často hledají alternativu spojení krajských center právě přes naši obec.

Z hlediska dopravní obslužnosti by bylo třeba posílit zejména víkendové spoje. V současné době dopravní obslužnost zajišťuje společnost ČSAD Uherské Hradiště. V pracovní dny se jedná o 15 spojů jedním směrem na Uherské Hradiště, opačným směrem se v Částkově spoje stejného počtu dělí na Velký Ořechov a Uherský Brod (Prakšice). O víkendu se však jedná o pouhé dva spoje a tak jsou občané obce odkázáni na vlastní dopravu a nedostatečné zajištění dopravní obslužnosti představuje jedno z největších ohrožení dalšího rozvoje obce. Nelze nezpomenout již zmíněnou vysokou míru nezaměstnanosti, kterou můžeme nepřímo odůvodnit i malou nabídkou dopravní obslužnosti, neboť v současné době zaměstnavatelé vyžadují ekonomickou aktivitu nejen po dobu pracovních dní. Zlepšení dopravní obslužnosti o alespoň dva páry spojů o víkendu zůstává nadále důležitou prioritou vedení obce.

Při velikosti obce a jejích rozpočtových možnostech je třeba podporovat alternativní formy dopravy, zejména pěší turistiku a cyklistiku. Již byla zmíněna katastrem obce procházející značená dálková turistická trasa (zelená značka), která spojuje nádraží ve Starém Městě u Uherského Hradiště, Uherské Hradiště a po hřebenu přes Mistřice pokračuje na Pašovice, Maršov, Polichno a Luhačovice. Tato trasa však obec míjí a pouze na horizontu prochází katastrem obce s odbočkou k Žižkovu dubu. Pro obec má větší význam cyklotrasa č. 5176, která obec spojuje s dálkovou cyklotrasou na horizontu (kopírující v podstatě výše popsanou zelenou turistickou značku) a přes Kelníky a Svárov se cyklotrasa 5176 napojuje na dálkovou cyklotrasu 5055, spojující Zlín a Uherské Hradiště

Stávající cestní síť v obci je naštěstí díky sídelnímu charakteru obce uspokojivá, převážná většina cest je tvořena pevným povrchem, ať už asfaltovým, nebo z kvalitních žulových kostek a štěpů. Stávající síť vyžaduje dílčí opravy, zejména v části, kde je povrch nehomogenní a tvoří jej vydláždění ze žuly – pravidelně je třeba investovat do oprav a vyrovnání povrchu místních komunikací. V souladu se schváleným uzemním plánem je třeba v případě rozšiřování rozlohy intravilánu obce pamatovat na zajištění kvalitní infrastruktury, zejména cestní sítě, již při výstavbě nových rodinných domů, nejlépe s přímou finanční spoluúčastí investora.

Vodohospodářská infrastruktura

Z hlediska využívání a napojení na vodohospodářskou infrastrukturu není situace v obci uspokojivá. Vodovod byl vybudován v letech 2008 až 2009. Zásobování vodu je řešeno vysokotlakým přivaděčem od Nedachlebic, který přivádí vodu z úpravny vody v Uherském Hradišti. Voda je tlačena do vodojemu, který se nachází ve svahu jižně nad obcí, odkud je samospádem rozvedena jednotlivými řady k přípojkám u domů a staveb. Vlastníkem vodovodních řadů a vodojemu je obec Částkov, provozovatelem Slovácké vodovody a kanalizace, a.s.

V případě kanalizace je situace o poznání složitější. V obci je sice vybudována zatrubněná splašková i dešťová kanalizace, chybí však napojení na funkční čističku odpadních vod. S ohledem na absenci významného průmyslového podniku na území obce není míra znečištění vodoteče při vypouštění odpadních vod nijak zásadní, problém čištění odpadních vod v obci však bude třeba řešit v horizontu příštích deseti let.

Výše popsaná situace nemá za stávající ekonomické kondice státních i obecních rozpočtů rychlé a vyhovující řešení. Obec zůstává závislá na již tak omezených a přísných dotačních titulech, komplexní řešení vodohospodářské infrastruktury by vyžadovalo investici v řádu desítek milionů korun, což by při současných rozpočtových možnostech obce přineslo dluhové zatížení na desítky let.

Technická infrastruktura

Zásobování elektrickým proudem je v současné době v obci uspokojivě vyřešeno. Stabilitu odběru elektrické energie garantuje vhodné prostorové rozmístění celkem tří trafostanic. Jedna se nachází u fotbalového hřiště, další u hlavní křižovatky ve středu obce a třetí se nachází na severním okraji zastavěného území obce nad obecním úřadem.

Veřejné osvětlení v obci, stejně jako veřejný rozhlas, je vedeno ve velké části obce nadzemním kabelem. Stávající pokrytí je třeba doplnit v některých lokalitách o koncová světla, případně o celý řad světel. Již zmíněné centrální umístění nemovitostí v obci umožňuje efektivní rozmístění sloupů, které slouží zároveň pro veřejné osvětlení i místní rozhlas. V případě rozšíření stávající zástavby bude třeba operativně rozšířit i pokrytí sítě veřejného osvětlení a rozhlasu. S ohledem na vysoké náklady a nezbytnou spoluúčasť ze strany obce, kterou současná ekonomická situace nedovoluje, nelze v horizontu příštích let uvažovat o umístění rozvodných sítí elektřiny a telefonních linek výhradně do podzemního vedení, jakkoli by to bylo esteticky přínosné.

Volnočasová infrastruktura

Z hlediska nabídky trávení volného času nalezneme v obci fotbalové hřiště se zázemím v podobě krytého pódia, herních prvků, laviček a dalšího mobiliáře. Zde se odehrává hlavní část venkovních akcí a aktivit, které v obci pořádáme (snad vyjma stavění a kácení máje, které se odehrává v centru). Právě v areálu fotbalového hřiště se občané nejružnějšího věku mohou aktivně účastnit pravidelných (např. fotbalové zápasy místního družstva), opakovaných (např. hasičské závody) i jednorázových akcí (dětský den, putování za pohádkou). Obec se snaží vzhled areálu i akce v něm pořádané pravidelně podporovat, neboť právě aktivní zapojení občanů do akcí na území obce je základem zdravého života občanské společnosti.

Nedaleko od fotbalového hřiště nalezneme dětské hřiště a hřiště na nohejbal, volejbal či košíkovou. Výhodou je blízkost sportovního areálu a s tím související možnost propojení obou areálů v případě pořádání větších akcí, kdy je třeba více místa pro různé aktivity (např. putování za pohádkou).

Citlivým místem, které v obci naprosto chybí, je absence společenského sálu. Obec je sice vlastníkem sálu u stávající hospody, ale současný stavebně technický stav nedovoluje pořádání akcí v sále u hospody. Obec je tak každoročně vystavena před otázkou, jakým způsobem zajistit pořádání tradičních akcí, bez kterých si život na Slovácku nedokážeme představit. Základním problémem je hlavně zajištění konání tradičních krojovaných hodů, které v naší obci připadají na třetí říjnový víkend. Byť tedy krojové veselí přes den probíhá v obci, na večerní zábavu se všichni účastníci musí přesunout do některé z okolních obcí a jejich kulturního zařízení. Nejprve obec spolupracovala s obcí Velký Ořechov, v posledních letech se večerní zábava odehrává v kulturním domě na Zlámanci.

Podobně na prostorový limit chybějícího sálu narážíme i při dalších akcích, jako je např. Velikonoční zajíček, fašank, setkání s důchodci či obecní silvestr. Uvedené aktivity je možné uspořádat v kapacitně nevyhovujících prostorách obecního úřadu, kam se sice zatím vejde, ale např. kapacita sociálních zařízení je naprosto nedostatečná. Proto je oprava zchátralého sálu vedle pohostinství jednou z hlavních priorit obce.

Pochvalu a poděkování zaslouží všichni, kteří se starají o kulturní, sportovní a společenský život v obci. Sportovní obec reprezentuje místní fotbalový oddíl, jehož pravidelné mistrovské zápasy patří ke klasickému nedělnímu koloritu naší obce. Zejména při zápasech s okolními vesnicemi (Bílovice, Topolná, Místřice) nezdřídka počet diváků navyšuje počet obyvatel v obci. Obec nadále bude podporovat činnost našich sportovců i celkovou údržbu a postupné zlepšení stavu areálu fotbalového hřiště a kabin tělovýchovné jednoty, které jsou základnou působení našich fotbalistů. Dokladem toho je např. pomoc při administraci a získání dotace z Programu rozvoje venkova prostřednictvím Místní akční skupiny Dolní Poolšaví a realizace Strategického plánu LEADER na projekt rekonstrukce sociálního zařízení v kabinách TJ, který je v současné době realizován. V roce 2012 je plánována velká oslava u příležitosti 70. výročí založení Tělovýchovné jednoty Částkov, na jejímž pořádání bude obec v rámci možností spolupracovat.

Dokladem vzájemné pomoci a spolupráce spolků a složek v obci je činnost sboru dobrovolných hasičů Částkov. Sbor byl založen v roce 1930 a má tak ještě starší historii než naši fotbalisté. V současné době využívá Hasičskou zbrojnici, vlastní vozidlo i techniku pro soutěžní i zásahovou činnost. O kvalitě hasičského sportu v obci svědčí pravidelná čelní umístění družstva žen i mužů z SDH Částkov na okresních hasičských soutěžích. Již přes 40 let má tradici každoroční letní hasičská soutěž „O křišťálový pohár hejtmána Zlínského kraje“, která se v roce 2011 konala 3. 7., úspěšně na ni o měsíc později navázala i noční soutěž v požárním útoku. Trénink, příprava i samotné konání výše popsaných akcí se odehrává na fotbalovém hřišti a přilehlém okolí, které tak slouží dvěma složkám pro pořádání akcí bez půtek a problémů s využitím. Ne ve všech okolních obcích jsou vztahy mezi složkami tak dobré jako u nás, obec bude nadále podporovat veškeré aktivity, které povedou k pořádání tradičních i nových akcí i spolkovou a sportovní činnost.

Dalším spolkem, který působí na území obce, je myslivecké sdružení Vlčinec. Jeho základnou je myslivecká chata, kam se v rámci akcí v obci nebojí pozvat ani naše nejmenší a příjemnou tradicí je zářijová cesta za poznáním, kdy členové sdružení připraví poutavé putování a povídání pro děti o životě v lese a jeho nejbližším okolí.

V neposlední řadě nelze při výčtu spolkové činnosti a volnočasových aktivit vynechat občanské sdružení Na dědině. Jedná se o sdružení aktivních rodičů a prarodičů, kterým není lhostejný každodenní život v naší obci. Výčet akcí a aktivit, které každoročně v naší obci, ať už v prostorách obecního úřadu, kaple, sportovního areálu či veřejných prostranství obce pořádají, je opravdu velmi rozsáhlý. Jedná se o taneční soutěž, velikonočního zajíčka, pálení

čarodějnic, cestu do pohádky, ukončení prázdnin, drakiádu, živý betlém, nebo třeba turnaje v čemkoli či sjíždění na čemkoli. V rámci možností obec podporuje občanské sdružení bezplatným poskytnutím obecních prostor či příspěvkem na vybavení a drobnosti pro děti a hodlá v tom bezpochyby pokračovat i v dalších letech, neboť tato občanská aktivita je pro obec nedocenitelná.

Od roku 1920 v obci nepřetržitě funguje obecní knihovna. Jestliže na počátku čítal knižní fond 166 knih, v současné době se možnost výběru čtiva blíží počtu 3000 svazků. Díky spolupráci s uherskohradištskou knihovnou B. B. Buchlovana je možné si v rámci meziknihovní služby objednat a vypůjčit širší okruh publikací. Knihovna je pro občany otevřena každý týden ve středu od 15 do 17 hodin. Funkční knihovna byla vždy dokladem úrovně a vzdělanosti obce, proto je třeba i nadále prostřednictvím rozpočtu obce podporovat činnost knihovny, např. zajištěním předplatného časopisů a nákupu knih.

Odpadové hospodářství v obci

Vedení obce se aktivně snaží působit na ekologickou výchovu a uvědomělost obyvatel a proto jsou značné prostředky z obecního rozpočtu vynakládány na třídění a opětovné materiálové využití odpadů. V ideálním případě je nejlepší odpad, který vůbec nevznikne, a pokud již vznikne, s maximální opětovnou využitelností. Na několika místech v obci nalezneme kontejnery na tříděné plasty a ve středu obce u Jednoty je sběrné místo pro sklo, plasty a papír. Svoz tříděného odpadu stejně jako každotýdenní svoz směsného odpadu provádí smluvní firma (v současnosti Rumpold a.s.).

Za odvoz směsného odpadu, který probíhá každý čtvrtek, platí občané obci poplatek 350,- Kč na kalendářní rok za obyvatele obce. Zároveň obec zřídila sběrné místo stavebního, velkoobjemového a bio-odpadu. Zatímco bio-odpad je využit v rámci potřeb obce, suť a velkoobjemový odpad podle potřeby v závislosti na naplnění kontejnerů odváží společnost Rumpold a.s. na skládku. Celá obce je plynofikována, což se pozitivně projevuje zejména na kvalitě ovzduší v obci a na menší míře pálení odpadků v lokálních topeništích, byť i u nás najdeme několik jedinců, kteří tímto způsobem ohrožují čistý vzduch i zdraví spoluobčanů.

Finanční prostředky, které obec získá na poplatcích od občanů, nedostačují k úhradě nákladů souvisejících s odstraňováním odpadů vzniklých v obci. Za stávající ekonomické situace by se případné přenesení nákladů pouze na bedra našich obyvatel negativně odrazilo na stavu životního prostředí v okolí obce. Proto vedení obce nadále počítá s finanční spoluúčastí

obecního rozpočtu na úseku odpadového hospodářství. V roce 2010 činila spoluúčast obce necelých 65 000,- Kč po odečtení příjmů za tříděný odpad od společnosti Ekokom.

Veřejná správa a partnerství

Jak již bylo řečeno výše, v obci Částkov nalezneme pouze obecní úřad a ostatní nadřazené úřady státní správy najdeme v okolních obcích či okresním městě. Obec Částkov je členem a součástí nadregionálních institucí a díky aktivnímu zapojení do jejich činnosti má možnost jejich prostřednictvím získávat dotační prostředky.

Od roku 2001 je obec členem svazku obcí mikroregionu Za Moravú, který se skládá z celkem jedenácti obcí okresu Uherské Hradiště. V současnosti je svazek obcí tvořen obcemi: Bílovice, Březolupy, Částkov, Kněžpole, Místřice, Nedachlebice, Pašovice, Prakšice, Svárov, Topolná a Zlámanec. Zejména sousední obce Svárov a Zlámanec spadají velikostně do podobné velikostní kategorie, což evokuje podobné problémy a starosti při běžném chodu jednotlivých obcí. Pro další rozvoj území mikroregionu jsou důležité zejména pravidelné sněmy starostů, které se konají v půlročních intervalech, kde je možné dohodnout společný postup např. při podávání žádostí o dotace a granty.

Od roku 2007 je obec Částkov spolu s ostatními členy svazku mikroregionu Za Moravú (s výjimkou Prakšic) členem Místní akční skupiny Dolní Poolšaví. Po úvodní fázi sbírání zkušeností je od roku 2008 možné prostřednictvím realizace Strategického plánu LEADER „Slovácko svébytné a barevné“ podávat žádosti o dotaci na jednotlivé projektové záměry v obcích na území místní působnosti MAS Dolní Poolšaví. Tato skutečnost představuje nezanedbatelnou konkurenční výhodu pro další rozvoj obce a je třeba této příležitosti každoročně využívat nejen ze strany obecního úřadu, ale i subjektů, působících v naší obci. Jednotlivé dotační možnosti budou podrobně rozebrány v návrhové kapitole strategického dokumentu.

SWOT ANALÝZA – Životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Biodiverzita svahů Částkovského potoka Plynofikace a vodovod v obci Přírodní památka – Žižkův dub Aktivní obrana proti vzniku černých skládek Vysoký podíl ve třídění odpadů v obci	Chybějící čistička odpadních vod Zvýšený výskyt dusičnanů v lokálních zdrojích pitné vody Absence ploch či areálu parkového typu Málo sídelní zeleně v intravilánu
Příležitosti	Ohrožení
Nová výsadba v případě pozemkových úprav Dobudování kanalizace a ČOV Snížení intenzity zemědělského hospodaření na plochách orné půdy v okolí obce	Další pokračování vodní eroze Riziko svahových sesuvů a strží Přechod k topení pevnými palivy v důsledku ekonomické krize domácností

SWOT ANALÝZA – Obyvatelstvo a volný čas

Silné stránky	Slabé stránky
Aktivní zapojení obyvatel do života v obci Malá intenzita dopravy Dostatek ploch a prostor pro rozvoj obce Fungující spolky a aktivity v obci – o.s. Na Dědině, hasiči, myslivci, knihovna, fotbalisti Turistické trasy a cyklotrasy v obci Individuální charakter bydlení	Nedostatečná nabídka prostor – chybějící sál Vysoká nezaměstnanost v obci Nedostatečná dopravní obslužnost zejména o víkendu Limitovaný rozpočet obce pro rozvojové aktivity v důsledku nízké daňové výtěžnosti Chybějící občanská vybavenost nejen mateřské školy
Příležitosti	Ohrožení
Nabídka práce, podpora drobného podnikání Příznivé životní prostředí v obci Výstavba nových rodinných domů v obci Další rozvoj fungujících spolků a občanských sdružení Aktuální tituly a výzvy z dotačních programů EU a ČR	Stárnutí populace Riziko odchodu mladých lidí do měst Nedostatek prostředků a prostor pro rozvoj spolkového života Vysoká závislost na obcích a městech v okolí v zaměstnanosti i občanské vybavenosti Nedořešená vodoprávní infrastruktura

2. Návrhová část

Následující část má za cíl naznačit a přímo navrhnout řešení problémů a slabých míst rozvoje obce, které přímo vycházejí z výše uvedené analýzy stávajícího stavu. Strategický dokument sám o sobě ani svou návrhovou částí nevyhlásí bolavá místa, ale může se stát pomocným vodítkem, které usměrní strategické plánování rozvoje obce, pomůže přesně vymežit rozsah i obsah investičních priorit obce. Velikost obce a s tím přímo související i velikost obecního rozpočtu neumožňuje naprostou většinu akcí realizovat z vlastních zdrojů. Proto je důležité směřovat ke konkrétním dotačním titulům, které pomohou realizovat akce a aktivity k dalšímu rozvoji obce i kvality života jejích obyvatel. Součástí u každého bodu je i odhad předpokládaných nákladů na realizaci a identifikace možného dotačního titulu, jehož prostřednictvím by bylo možné prioritní projekt realizovat.

Priorita č. 1

Vodohospodářská infrastruktura v obci

Jak bylo uvedeno výše, v době zpracování dokumentu (podzim 2011) v obci aktuálně chybí funkční čistička odpadních vod. Absence kompletní vodohospodářské infrastruktury je zásadním limitem dalšího rozvoje obce. Proto má odstranění tohoto problému jednu z nejvyšších priorit v akcích, plánovaných na příští desetiletí.

Základem je kvalitní projektová příprava včetně zajištění souhlasu dotčených vlastníků a výkupu pozemků pro vodohospodářskou infrastrukturu. Při realizaci centrálního přivaděče na čistírnu odpadních vod bude dotčeno množství soukromých pozemků, proto bude předem třeba zajistit souhlas vlastníků s provedením stavby. Otázkou zůstává volba způsobu čištění odpadních vod. Jednou z variant je klasická biologicko mechanická čistírna odpadních vod, druhou variantou je vybudování kořenové čistírny včetně soustavy rybníků podél Částkovského potoka západním směrem od obce. Obě varianty mají své pro a proti, bude třeba najít všeobecný konsenzus, aby v obci nevznikla skupina občanů, která se bude cítit odstrčena a poškozena na úkor jiných občanů – základem je volba technologie, která nebude obtěžovat obyvatele, bydlící v blízkosti ČOV bez ohledu na zvolenou technologii.

Při současném nastavení dotačních pravidel nalezneme dva vhodné dotační tituly, z nichž přes svá specifika mají oba společný zejména výrazný přetlak žadatelů o dotaci oproti výši uvolňovaných finančních prostředků. První z dotačních možností skýtá Program rozvoje venkova (PRV), který prostřednictvím Opatření III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic, v záměru b) podporuje výstavbu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v obcích do 2000 obyvatel. V rámci uvedeného opatření jsou podporovány investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí a související technické infrastruktury. V rámci PRV by tak obec Částkov mohla žádat o dotaci na dostavbu kanalizační sítě a výstavbu ČOV. Kromě již zmíněného značného zájmu žadatelů o dotace z PRV, je slabým místem PRV zejména nutnost hrazení daně z přidané hodnoty při realizaci dotačních žádostí a projektů. Z původně zamýšlené dotace ve výši 90% tzv. způsobilých výdajů se tak může stát dotace pouze 70%, což v případě odhadovaných nákladů (25 000 000,- Kč) na vybudování kanalizace a ČOV v obci činí nemalou částku.

Jediným řešením, jak se vyhnout nelogickému odvodu DPH do státní pokladny, je převod obce do kategorie plátců DPH, což s ohledem na ekonomickou aktivitu při provozování

kanalizace a ČOV (výběr stočného) umožňuje vrácení DPH ze strany finančního úřadu. Náročnost zvýšené administrativy, spojené s převodem obce mezi plátce DPH však dotační titul ani gestor programu (MZE) v žádném případě neuhradí. Dalším omezením je potřeba tzv. předfinancování z vlastních zdrojů žadatele o dotaci s možností pouze průběžného čerpání dotace v polovině realizace akce, což prodražuje náklady projektu o výdaje na zajištění bankovního úvěru.

Druhou dotační možností, tentokrát z národních zdrojů, představují tzv. národní dotace Ministerstva zemědělství ČR. Konkrétně se jedná o Podprogram 129 183 – Podpora výstavby a obnovy kanalizací a ČOV pro veřejnou potřebu. Na rozdíl od výše zmíněného Programu rozvoje venkova je dotace omezena pouze na připojení budov sloužících k trvalému bydlení, proto by se mohly vyskytnout jisté komplikace při napojení přípojky kanalizace od podnikatelských objektů, např. areálu družstva. Dalším limitem je pouze 80% míra dotační podpory, případně 10% spolufinancování může poskytnout Zlínský kraj.

Významnou výhodou oproti PRV je předfinancování akce ze státního rozpočtu, kdy obec průběžně čerpá alokované finanční prostředky ze zvláštního účtu. V rámci národních dotací není řešena otázka uznatelnosti DPH, což zejména pro malé obce představuje nezpochybnitelnou výhodu. Limitem je mimo nízké finanční alokace ze státního rozpočtu také zdoluhavý a nepřehledný proces administrace dotační žádosti. Zkušenosti účastníků národního programu na dostavbu vodovodů a kanalizací ukazují, že upřednostňovány jsou projekty s tzv. krajskou prioritou, což ovšem s ohledem na preferenci Zlínského kraje směrem k obcím s větším počtem obyvatel z hlediska vodohospodářské infrastruktury neúměrně rozšiřuje okruh případných zájemců o dotaci. Na podzim roku 2011 navíc s ohledem na vyhlášené úspory ve státním rozpočtu nelze zaručit vyhlášení výzvy pro příjem dotačních žádostí v roce 2012.

Doporučení je nasnadě, je třeba využít každou z vyhlášených dotačních výzev a možností bez ohledu na jejich limity a nedostatky. Základem pro úspěch dotační žádosti je kvalitní příprava projektové dokumentace, všech povinných i doporučených příloh a dokumentů, které zvýší šanci na úspěch dotační žádosti. V případě ideální časové postoupnosti se jako vhodné jeví podání žádosti o dotaci z PRV na podzim roku 2011, v případě neúspěchu žádosti v PRV následně podání žádosti o dotaci z národních dotací MZE v nejbližším možném termínu.

Priorita č. 2

Podpora volnočasových aktivit

Pro udržení mladé generace v obci je třeba aktivně vytvářet podmínky pro kvalitní život v obci, zejména v oblasti trávení volného času. Nezbytným minimem je zachování stávajících akcí a aktivit, cílem je však podpora dalšího rozvoje aktivního trávení volného času přímo v obci. Již byla zmíněna absence společenského sálu, což mnozí občané považují za jeden z nejslabších článků života obce. Z mnoha důvodů jsou náhradní prostory v sídle obecního úřadu nevyhovující, část akcí lze sice v prostorách obecního úřadu uskutečnit, hlavní slavnost obce, kterou jsou bezesporu krojované hody, je však třeba na večerní zábavu přesunout mimo obec. Smysluplným řešením problému se jeví komplexní rekonstrukce stávajícího zchátralého sálu vedle hospody, který je v obecním vlastnictví a jeho případné rozšíření na větší kapacitu.

Program rozvoje venkova prostřednictvím Opatření III.2.1.2. Občanské vybavení a služby podporuje mimo jiné také rekonstrukci budov a ploch pro kulturní, volnočasové, společenské a další aktivity, tedy i rekonstrukce a přestavby kulturních domů. V případě kvalitní projektové přípravy včetně jasného záměru využití objektu (rekonstruovat sál pouze pro jednu

akci ročně není řešen) by šance na případné získání dotace byla zajisté větší. V současné době nás limituje nedostatečná připravenost po stavebně technické stránce, neboť nejprve bude třeba investovat nemalé finanční prostředky do projekční přípravy včetně statických výpočtů. Povinnou přílohou k žádosti o dotaci z Programu rozvoje venkova je totiž platné a pravomocné stavební povolení. S ohledem na skutečnost, že společenský sál bude složit pro pořádání kulturních, společenských a volnočasových aktivit s účastí široké veřejnosti, je třeba respektovat přísnější statické, hygienické, hlukové a další normy, což protahuje přípravu žádosti o dotaci. Náklady na rekonstrukci se odhadují na 3 – 4 000 000,- Kč, vzhledem ke značnému zájmu žadatelů a již vyčerpaným alokacím Programu rozvoje venkova (není reálné stihnout přípravu projektu do listopadu 2011) se horizont realizace projektu posouvá až za rok 2014, kdy by měly být otevřeny nové dotační programy.

Přesto by bylo chybou házet flintu do žita, neboť dotační příležitost je možná blíže, než se zdá. Místní akční skupina Dolní Poolšaví při realizaci Strategického plánu LEADER „Slovácko svěbytné a barevné“ ročně rozděljuje kolem 3 000 000,- Kč na realizaci konkrétních projektů. Při kvalitním zpracování a přípravě projektové dokumentace by tak projekt obce na rekonstrukci kulturního domu nebyl zcela jistě bez šance. Je zde třeba počítat s finančním omezením ve výši 2 000 000,- Kč na jeden projekt, přesto by šlo s dotační pomocí provést alespoň nejnужnější statické zabezpečení a rekonstrukční práce, případně projekt rozdělit na několik etap.

Nadále je třeba pečovat o již fungující objekty a plochy občanské vybavenosti. Pro nejmladší generaci je zásadní zejména dětské hřiště ve sportovním areálu, které díky svému oddělení od silničních komunikací skýtá bezpečné místo pro trávení volného času naší nejmladší generace. V současnosti zde nalezneme několik atrakcí (kolotoč, houpačky, malé asfaltové hřiště i kryté pódium). Z hlediska vybavení je vzhledem k velikosti obce stávající hřiště vybaveno dostatečně. Nadále je třeba dbát na pravidelnou údržbu a s ní související bezpečnost hracích prvků a zařízení.

Významnou volnočasovou plochu v obci představuje fotbalové hřiště a kabiny s nezbytným zázemím. Zde je třeba nezbytná spolupráce obecního úřadu a našich fotbalistů na údržbě a dalším zvelebování areálu fotbalového hřiště. Již probíhající projekt přestavby sociálního zařízení díky dotační pomoci MAS Dolní Poolšaví by bylo vhodné doplnit komplexní revitalizací kabin a přilehlého areálu. V roce 2012 budou naši fotbalisté slavit 70 let od založení, bylo by proto žádoucí předvést se doslova v plné parádě. Opět je možnost využití některého z dotačních titulů již zmíněné MAS Dolní Poolšaví, např. na rekonstrukci kabin nebo přilehlých laviček u tanečního parketu či hřiště. Hlavní odpovědnost za případnou realizaci akce by však neměla nést obec, ale právě tzv. beneficianti případného dotačního projektu, což je bezpochyby Tělovýchovná jednota Částkov.

Priorita č. 3

Péče o životní prostředí

Obsahově nejrozsáhlejší oblastí rozvoje naší obce je péče o životní prostředí, neboť řada jejích složek se denně dotýká života našich občanů. Již v prioritě č. 1 byly zmíněny problémy, týkající se vodní složky, kvalitní podzemní i povrchová voda vždy bude základní složkou životního prostředí v obci. Zásadní vliv pro kvalitu podzemní vody má intenzivní zemědělské hospodaření v okolí obce, což opakovaně ve formě zvýšeného výskytu dusičnanů potvrdily i rozborů kvality podzemních vod. Ke zlepšení stávajícího stavu lze dojít souborem aktivních opatření, která při zachování údržby a hospodaření na orné půdě i trvalých travních porostech (v současnosti intenzivní pastva skotu) v okolí obce změní nadměrné zatížení hnojiv a dalšími chemickými či organickými látkami. Obec má svázané ruce zejména z důvodu omezení vlastnických práv, neboť pozemky v okolí obce jsou téměř výhradně ve vlastnictví soukromých osob. Přesto se nabízí elegantní řešení problému.

Jedná se o tzv. pozemkové úpravy. Pozemkové úpravy se v naší republice začaly aktivně prosazovat s účinností Zákona č. 139/2002 Sb. O pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. K provádění pozemkových úprav v jednotlivých katastrálních územích jsou příslušné pozemkové úřady na úrovni bývalých okresů. Pozemkové úpravy, které jsou také vzletně nazývány krajinné inženýrství, mají za úkol nejen nápravu přerušovaných vlastnických vazeb k zemědělské půdě, ale i budování polních cest, remízků, stromořadí a dalších krajinných prvků. Tato tzv. společná zařízení většinou spravuje obec a slouží zejména občanům nejen pro snazší obdělávání zemědělské půdy, ale i pro snazší dopravu obnovenými cestami, či zvýšením poměru zeleně a krajinných prvků v zemědělské krajině.

Pro obec Částkov by zásadní přínos představovalo zejména rozčlenění souvislých lánů orné půdy jižně od obce. Je třeba prosazovat výsadbu krajinných prvků, mezí a zasakovacích pásů, které by bránily vodní erozi na výrazně svažitéch pozemcích. Zejména v létě a na podzim je obec zatěžována v případě nenadálých přívalových dešťů erozními splachy, které zanášejí bahno a ornici do obce. Obnova polních cest by napomohla také rozvoji pěší a cyklistické turistiky, neboť by došlo k vytvoření variantních tras směrem k okolním obcím či např. k památnému Žižkovu dubu.

V neposlední řadě je třeba se zmínit o významu tzv. sídelní zeleně, která se nachází přímo v intravilánu obce. Přes relativně nepatrnou rozlohu veřejné zeleně v obci je třeba udržovat a obnovovat výsadbu zeleně na všech exponovaných lokalitách, se zvláštní péčí o okolí hlavní silnice a středu obce. Právě v těchto místech je nejvyšší koncentrace automobilové dopravy a s tím souvisejících exhalací a zvýšení prašnosti, k jejichž zachytávání a eliminaci je veřejná zezeň naprosto nepostradatelná.

Spolu zcela související a vzájemně provázená je péče o kvalitu ovzduší a zároveň nakládání s odpady v obci. V současné době je většina domů v obci napojena na plynofikaci a plyn je hlavním topným médiem v domácnostech. Přesto se řada domácností zejména v důsledku ekonomické situace vrací k topení tuhými palivy se všemi důsledky na kvalitu ovzduší. Proto je zásadní vytvořit pro občany obce vhodné podmínky, aby v co nejvyšší možné míře třídili odpad, neboť právě přitápění domovním odpadem je v současné době největším zdrojem znečištění ovzduší v obci.

Obec se snaží aktivně působit na ekologické povědomí občanů a celkem na dvou místech jsou umístěny kontejnery na tříděné plasty. Stávající příspěvek na likvidaci tříděných i směsných odpadů činí přibližně 25% všech nákladů na odvoz a likvidaci odpadů z částky, kterou se podaří od občanů vybrat na poplatcích za odvoz odpadu. Vynaložené finance se však obci vrací v množství vyříděného odpadu, jenž by jinak zatěžoval životní prostředí, či přispíval ke vzniku černých skládek. Z tohoto důvodu je třeba hodnotit systém sběru odpadu v obci jako vyvážený a koncepčně ucelený, neboť díky funkčnímu sběrnému místu a pravidelným svozům jsou občanům nabídnuty dostupné možnosti odstraňování veškerého vzniklého odpadu.

Z hlediska dotačních možností je pro rozvoj a péči o životní prostředí u každého výše popsaného bodu zvláštní dotační titul. Největší objem případných dotací je možné získat z Operačního programu životní prostředí, který pamatuje na projekty odděleného sběru, třídění odpadu i údržby a výsadby sídelní a krajinné zeleně. Příprava a provádění pozemkových úprav je v gesci Programu rozvoje venkova, zde je však obec odkázána na spolupráci a aktivitu Pozemkového úřadu v Uherském Hradišti. V současné době obec nemůže žádat o provedení pozemkové úpravy, neboť jediným příjemcem dotací je pozemkový úřad. Obec se nadále bude snažit aktivně působit na údržbu, péči a rozvoj životního prostředí v obci i jejím okolí, neboť je to důležité pro zdraví každého z nás.

Priorita č. 4

Rozvoj služeb a místního podnikání

Vzhledem k charakteru i velikosti obce není v současné době počítáno s vybudováním průmyslové zóny, drobných provozoven či sídla významnějšího zaměstnavatele. Nadále je pro obec stěžejní zachování stávající nabídky služeb, z nichž je naprosto klíčové zachování funkční prodejny potravin a smíšeného zboží v centru obce. V současnosti je z důvodu široké nabídky různých super a hypermarketů provoz místní provozovny na samé hranici rentability, přesto je zachování obchodu v obci důležité zejména pro nejstarší generaci našich občanů. V případě zhoršení ekonomické situace provozovatele bude nepochybně na místě vhodnost případné dotační podpory ze strany obce, neboť absence funkčního obchodu by se stala jedním ze zásadních problémů zejména pro naše nejstarší spoluobčany.

Z drobných živnostníků v obci nalezneme bez dvou významnějších výjimek zejména klasické vesnické provozovny, k nimž patří např. kamenictví, cukrářství či zemědělské hospodářství. Jedná se však o provozy maximálně do pěti zaměstnanců, což se negativně projevuje také na míře nezaměstnanosti v naší obci. V dané oblasti má obec minimální šanci jakkoli ovlivnit či podporovat rozvoj podnikání. Nabízí se alespoň dvě varianty podpory podnikání a tvorby pracovních míst v obci. První variantou je rekonstrukce obcí vlastněné budovy bývalé školy. V současné době je zde sídlo obecního úřadu, další prostory slouží jako zázemí místních spolků a pro setkávání občanů. V případě, kdy by se tyto aktivity podařilo přesunout do rekonstruovaného sálu, vznikl by v obci prostor pro podporu drobného podnikání. Pro rozvoj

podnikání se nabízí buď kompletní rekonstrukce budovy a její přeměna na „podnikatelský inkubátor“, kde bude sídlit více firem a obec jim nabídne vhodné kancelářské zázemí, nebo na přeměnu alespoň části budovy včetně vnitřních dispozic na fungující provozovnu. Přilákání většího množství podnikatelských subjektů do obce, byť jen v tzv. sídelní „papírové“ podobě by pro obec naší velikosti znamenalo nezanedbatelný přínos do obecního rozpočtu ze zvýšených daňových výnosů.

Zásadní potenciál rozvoje podnikatelských příležitostí v obci je ukryt v areálu bývalého zemědělského družstva. Stávající tři a půl hektarový areál si doslova říká o nové funkční využití. Následné změny vlastníků nemovitostí se promítly jak na stavu budov v areálu, tak i v podobě nevyjasněné koncepce a záměru využití. S ohledem na vlastnické vztahy má obec značně svázané ruce při snaze ovlivnit další využití a rozvoj areálu. Možností se přitom nabízí celá řada. Zpevněné plochy i nevyužívané objekty mohou být přestavěny na průmyslovou zónu s řemeslnou či lehkou průmyslovou výrobou. Bývalé zemědělské stavby lze adaptovat na drobné provozovny v podstatě s neomezeným rozsahem služeb či výroby. Zpevněné plochy uvnitř areálu dávají předpoklad pro rozvoj podnikání i tvorbu pracovních míst, zůstává zásadním limitem nalezení vhodného a dostatečně solventního investora.

Dotační podporu je možné získat prostřednictvím Operačního programu podnikání a inovace v případě větších investorů (např. program Nemovitosti), pro menší investory, tzv. mikropodniky (max. 10 zaměstnanců) je možné získat dotační podporu prostřednictvím Programu rozvoje venkova – Opatření III.1.2. Podpora a rozvoj mikropodniků. V každém případě si proměna celého areálu vyžádá investice v desítkách milionů Kč, bez aktivní spolupráce firem, které již dnes průmyslovou zónu v bývalém zemědělském družstvu využívají, bude realizace uceleného koncepčního záměru obtížná. Přesto věříme, že i v případě rozdělení stávajícího areálu mezi více investorů bude minimálně zachován rozsah provozu, poskytovaných služeb a hlavně pracovních míst na území obce Částkov. Obec se i přes omezené možnosti bude snažit v rámci svých možností podporovat zachování a vytváření pracovních míst s důležitou preferencí místních obyvatel.

3. Závěr

Strategický plán rozvoje obce Částkov je uceleným koncepčním dokumentem, z něhož je možné vycházet při stanovování investičních priorit a přípravě dotačních žádostí na jednotlivé akce. Sám o sobě je dokument použitelný jako pouhý podklad a příloha dotačních žádostí, pro zajištění finančních prostředků na jednotlivé akce bude třeba vykonat ještě hodně práce. Tato práce by neměla spočívat pouze na bedrech vedení obce, eventuálně obecního zastupitelstva, ale aktivně by se do přípravy a realizace měli zapojit i občané obce a místní podnikatelé. Jedině tak bude naplněn jeden z hlavních principů rozvoje venkova, princip partnerství soukromé a veřejné sféry.

S realizací jednotlivých investičních priorit je třeba začít co nejdříve, aby bylo možné využít aktuálně otevřené dotační programy a tituly. U části akcí je již kvalitně zpracována projektová dokumentace a zejména v případě revitalizace chodníků, veřejné zeleně a části mobiliáře nic nebrání podání žádosti o dotaci již na podzim roku 2011. V dalších letech je třeba nadále pokračovat v projektové přípravě navazujících akcí, aby bylo možné každým rokem posouvat kvalitu života v obci o značný kus výš. Záleží na rozhodnutí obecního zastupitelstva, zda vypracuje harmonogram jednotlivých akcí, či zda se bude snažit o rychlou přípravu maximálního množství projektů.

Strategický plán rozvoje obce Částkov bude možné každým rokem aktualizovat na základě nových skutečností, změněných okolností a doufejme, že i na základě úspěšně realizovaných projektů. Pokud by se podařilo úspěšně realizovat byť jen část navržených priorit, zásadním způsobem dojde ke zlepšení každodenní kvality života v obci. Doufejme, že práce na přípravě projektů a žádostí o dotační podporu bude korunována úspěchem a že se výše nastíněné návrhy rozvoje obce se podaří úspěšně proměnit v realitu. Občanům i vedení obce je třeba držet palce, neboť Částkov si další rozvoj nepochybně zaslouží.

Použitá literatura a prameny

Územní plán obce Částkov

Strategie rozvoje venkovského mikroregionu Za Moravú

Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013

Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013

Programový dokument Operačního programu Životní prostředí 2007 – 2013

Operační program podnikání a inovace

Regionální operační program Střední Morava

Strategický plán LEADER „Slovácko svěbytné a barevné“

Život v Částkově – obecní noviny

internetové odkazy

www.castkovuh.cz

<http://www.kr-zlinsky.cz/>

www.mze.cz

www.mapy.cz

<http://www.czso.cz/>

www.idos.cz

www.vets.cz – spolek pro vojenská pietní místa

www.opzp.cz

www.szif.cz